

Fraternità

Il-Papa Benedittu XVI ricientement sahaq li flimkien mal-ideali politiċi klassiċi tal-għaqda, tal-libertà, l-ugwaljanza, u l-progress, jehtieg li tingħata l-importanza misthoqqa lill-valur tal-fraternità.

Il-Pontefiċi aċċenna, f'diversi okkażjonijiet li l-iżvilupp ekonomiku jehtieg li jkun sostnut mil-loġika tal-fraternità, u li l-istess progress għandu jirrispetta d-dinjità tal-persuna u jsejdaq il-gratitudni bejn il-bnedmin.

Storikament dan il-valur nisrani għandu gheruq fondi fil-kultura politika Ewropea. Il-fraternità kienet wahda mit-tliet ideali ċelebri tar-Rivoluzzjoni Franċiża, grajja li, ispirata mill-Illuminiżmu, heżżet u kinset id-despotiżmu u l-monarkija assoluta, u mhux biss wittiet it-triq, iżda fethet berah il-bibien għall-kisbiet tal-libertà, l-ugwaljanza u d-demokrazija fl-Ewropa tas-seklu tmintax.

Ricentement ukoll, kien il-President Emeritus Eddie Fenech Adami li għamel enfasi partikulari fuq dan il-

hsieb dwar il-valur tal-fraternità meta kien qed jagħti l-messaġġ tiegħu fl-okkażjoni tal-avveniment ta' solidarjetà ta' kull sena b'risq il-Community Chest Fund, l-Istrina. Semma dan fil-kuntest ta' valur iehor li l-poplu Malti tant jgħożż – is-solidarjetà, u sahaq li għandna nhossuna responsabbli għal xulxin.

Il-politiku għandu jtkellem meta hemm bżonn, u meta jara ingustizzji jew jemmen li l-affarijiet jehtieg li jinbidlu, b'lealtà lejn il-prinċipji tiegħu u tal-partit li fih jimmilita, u skont il-valur tas-sewwa.

Kultant iktar faċli li l-politiku ma jtkellimx, iżda meta politiku jagħzel it-triq iebes li jsejma' lehn biex ikun il-vuċi ta' min qed ibati jew għaddej minn diffikultajiet, jew favur id-demokrazija u d-drittijiet fundamentali, dan ukoll hu sens ta' fraternità.

Il-Partit Nazzjonalista minn dejjem kellu fi hdanu politiċi li tkellmu b'kuraġġ u għieldu għas-sewwa. B'mod konkret il-Partit, partikolarment fl-aħhar tas-snin tmenin u l-bidu

minn **Franco Debono**
www.francodebono.info

tad-disghinijiet, wara li kien iġġieled biex jirripristina d-demokrazija f'pajjiżna, meta kienu qed jinbnew is-sisien tal-istrutturi ekonomiċi moderni ta' pajjiżna, taht it-tmexxija ta' Fenech Adami dejjem applika dan il-prinċipju, speċjalment billi bbilanċja l-mekkanizmi tas-suq hieles bil-moderazzjoni tar-ruħ soċjali (*social market economy*). Wiehed jista' jargumentar li dan kien fattur determinanti li pproteġa s-suq tagħna, fl-istess waqt li swieq

ohra kienu qed jikkrollaw u dak li sa ftit qabel deher sod kien qed jiggarrarf.

Kelli opportunità nitkellem dwar dan fi Djalogu nhar il-Hadd li għadda fil-każin tal-partit f'Birkirkara flimkien mal-Prim Ministru u mal-Ministru Joe Cassar.

Semmejt ukoll kif il-valur tal-fraternità m'għandux rilevanza biss għal dak li jikkonċerna lil dawg li jkunu qrib tagħna, fis-soċjetà tagħna, jew f'pajjiżna, biss, iżda wkoll bhala sentiment li għandu jirrenja bejn il-għnus, fuq skala globali.

Kif issottolinea l-Papa, minkejja li l-proċess ta' globalizzazzjoni għab lill-bnedmin eqreb lejn xulxin, u ċekken id-distanzi, dan wahdu ma kienx biżżejjed biex iseddaq l-ispiritu ta' fraternità.

Il-komunità internazzjonali spiss tirreagixxi b'solidarjetà għal diffikultajiet politiċi f'xi pajjiż, jew ngħidu ahna xi katastrofi naturali, mnebbha mill-valur tal-fraternità, u dan juri kemm hu importanti li

dan is-sentiment ikun kultivat u intensifikat għax b'hekk biss il-komunità internazzjonali tista' tegħleb ċerti sfidi u diffikultajiet.

Is-solidarjetà bejn il-għnus, ir-rispett reċiproku, it-tolleranza, mhux l-inqas dik reliġjuża, kif ukoll dan id-don, kif sejjahlu l-Papa, 'sopranaturali' tal-fraternità huma l-muftieħ għal stabbiltà u paċi fil-komunità internazzjonali.

Is-solidarjetà hi wahda mill-karatteristiċi li jswawru l-karattru tagħna u jiddistingwuna bhala poplu, hi wahda mit-timbri qawwija fl-identità tagħna.

Nagħmlu sforz ikbar biex inwessghu dan is-sentiment u nsejdaq il-fraternità, individwalment u kollettivament, bejnietna bhala poplu, b'solidarjetà, b'tolleranza u rispett lejn id-differenzi ta' bejnietna, u nsejdaq il-fraternità bhala pajjiż mhux biss fir-regjun tagħna iżda wkoll lil hinn f'din id-dinja li llum assumiet dimensjonijiet ta' villagġ globali.

L-onorarja tad-Deputati

minn **Joe Mizzi**,

Whip tal-Grupp Parlamentari Laburista

Nirreferi għall-artiklu tal-Onor Philip Mifsud f'*il-mument* tat-30 ta' Jannar.

Philip qal: "Ir-reazzjoni fjakka ta' Joe Mizzi għall-artiklu tiegħi ta' nhar it-Tnejn 10 ta' Jannar, minnha nnifisha hi prova li jien kont qed ngħid is-sewwa. Kieku ma kienx hekk, kieku Joe Mizzi kien ikun pront jagħmilli Ksur ta' Privileġġ".

Jekk il-'prova' li qed jara Philip Mifsud hi marbuta mal-ksur ta' privileġġ, ninforma lill-Onor Membru Nazzjonalista li veru ma jafx x'qed jgħid. Il-każ li qed jipprova jgħajjem Philip Mifsud, skont ir-Regoli tal-Ksur ta' Privileġġ ma japplikax.

Nerġa' nirrepeti għal ma nafx kemm-il darba: niċhad kategorikament li jien kont naf li l-Ministri ngħataw iż-żieda. Niċhad kategorikament li jien lil Philip Mifsud f'xi okkaż-joni qatt għedtlu li kont naf dwar l-Onorarja tal-MPs. Min jgħid hekk ikun qed jigdebb.

Issa niġu għar-*recordings* li qed isemmi Philip Mifsud. Nistieden biex jew jisma' r-*recording* jew jitolb għat-*transcript* tal-ispjegazzjoni dettaljata li tajt jien waqt il-laqgħa tal-Kumitat tax-Xogħol tal-Kamra li saret fit-2 ta' Frar.

Il-moviment liberu tas-servizzi fl-oqsma riservati

Ftit taż-żmien ilu segwejt il-mawra li għamel Mark Rutte, il-Prim Ministru Olandiż, lil David Cameron.

Mil-laqgħa ta' dawn harget alleanza ta' hsbijiet ta' kif l-Unjoni Ewropea trid tirrispondi għall-aspirazzjonijiet u l-ansjetajiet taċ-ċittadini Ewropej.

Rutte u Cameron jahsbu li l-aħjar mod kif jingħeleb il-pessimizmu u x-xetticiżmu tal-Ewropej hu billi nikkoncentraw fuq it-tkabbir ekonomiku li l-Unjoni tista' toffri. Minflok ma taħseb kif se tinfiltra f'oqsma ohra godda, l-Ewropa għandha bżonn l-ewwel nett tfannad l-integrazzjoni ekonomika.

Flok ir-retorika ta' Ewropa dejjem aktar armonizzata f'oqsma differenti, skont Rutte u Cameron, jehtieg li l-Ewropa tikkoncentra fuq azzjonijiet li jifthu s-suq u b'hekk idawru r-rota ekonomika.

F'dokument reċenti tal-Kummissjoni jidher ċar li fl-Unjoni, fejn suppost il-kumpaniji li jipprovdu s-servizzi jistgħu jbiegħu s-servizzi tagħhom fil-pajjiżi kollha mingħajr l-ebda restrizzjoni, għad baqa' fil-fatt madwar tmien mitt professjoni riservata jew regolamentata.

Dawn huma oqsma fejn dawg li jkunu diġà fis-suq jorganizzaw ruħhom b'mod li jiffurmaw serje ta' regoli jew kundizzjonijiet li jiddettaw kif wiehed irid iġib ruħu biex jikkwalifika għal dik il-kategorija u biex ikun jista' jagħti s-servizzi tiegħu fil-pajjiż partikolari.

F'ċerti oqsma r-regolamentazzjoni tal-professjoni tkun importanti. Insemmu per eżempju n-nutara, li jridu jkunu garanti tal-fiducia pubblika u jaqdu funzjoni f'isem l-Istat. Izda f'ohrajn din ir-regolamentazzjoni tal-professjoni tista' tkun ridikola.

Il-Kummissjoni ssemmi li fost l-oqsma regolamentati hemm dawg tal-fotografi, il-*barmen* u ta' dawg li jagħmlu l-kurpetti! Ir-rizultat hu li, per eżempju, biex fotografu Malti jagħmel xogħol fi

Franza l-ewwel ikollu juri li hu kwalifikat għal dak ix-xogħol skont il-liġi Franċiża.

Ir-risposta tal-Unjoni għal dan kienet id-Direttiva tas-Servizzi li issa qed tibda tiġi implimentata fil-pajjiżi kollha tal-Unjoni. Din id-Direttiva għandha tibda twaqqa' l-hitan f'dawn is-setturi u tiftah it-triq għal mobbiltà akbar għall-haddiema u l-kumpaniji li jridu jestendu s-servizzi li joffru lil hinn minn pajjiżhom. Il-problema tibqa' li dan jiddependi hafna fuq kemm il-pajjiż partikulari jkun impenjat biex jimplementa d-Direttiva.

F'intervista mal-*Guardian*, Mark Rutte jattakka dan il-punt u jgħid li qed jibni alleanza bejn numru ta' pajjiżi biex jipproponi mini-suq intern fejn il-professjonijiet kollha jkunu liberalizzati.

F'laqgħa ma' Barroso aktar kmieni l-gimgha l-ohra Rutte fil-fatt jipproponi l-possibbiltà tal-kooperazzjoni rafforzata bejn grupp ta' pajjiżi li jkunu jridu jimxu 'l quddiem għal progress ta' veru f'dan il-qasam.

Il-kooperazzjoni rafforzata hu mekkanizmu li suppost jintuza fejn ma jkunx hemm qbil fuq azzjoni Ewropea bejn il-pajjiżi kollha u allura numru minnhom ikunu jistgħu jmexxu xorta wahda u l-ohrajn ikunu jistgħu jingħaqdu wara jekk iridu.

L-ironija hi li fil-każ tas-servizzi l-Unjoni ilha tagħti l-ghodda kollha biex ikun hemm liberalizzazzjoni shiha minnufih. Il-moviment hieles tas-servizzi ilu wiehed mid-drittijiet fundamentali fit-Trattati ġa mill-1958!

Li jonqos għal moviment liberu ta' vera m'humix l-ideat ta' kooperazzjoni bejn numru ta' pajjiżi li teskludi lil dawg il-pajjiżi protezzjonisti. Li jonqos verament fis-servizzi, bhal f'oqsma ohra, hu l-impenn veru u sinċier li dak li jkun miftiehem fuq il-karta madwar il-mejda fi Brussell jiġi segwit b'entuzjażmu u implimentat fis-27 kapitali madwar l-Ewropa.

minn **Peter Agius**
agius@telenet.be

Alleanza bejn numru ta' pajjiżi għal mini-suq intern fejn il-professjonijiet ikunu kollha liberalizzati